

HARKAI HÍRMONDÓ

HARKÁNAK – HARKÁRÓL – HARKÁÉRT

Szabó Károly:

ÁPRILISI TÖPRENGÉSEK

Amikor ezeket a sorokat írom, az „időtérkép” még csak március havát mutatja, de gondolataimban már a szeszélyes áprilisban járok.

Az idősebbek, de a kevésbé idősök emlékezetében is frissen él még április 4. a „felszabadulás ünnepe”. Bizony jól jött valamikor az a piros betűs ünnep, mármint azoknak, akik nem áttallották azt a jeles napot krumpli ültetéssel tölteni.

Ez évben viszont költészet napja után, **április 12-én** „új időknek új dalai” következ(het)nek, amit az ország szavazó polgárai döntenek el az urnák előtt. A referendum rólunk és Európáról szól. Azon a napon mindenki saját belátása és erkölcsi meggyőződése szerint teheti X jelét az igen, vagy nem kockába.

Szűkebb pátriánkban maradva, emlékezzünk meg a 13 évvel ezelőtti helyi népszavazásról is, melyen a lakosság 71 %-a vett részt, s aminek eredményeként községünk, az amúgy nem csúnya és többek gyermekkorának emlékeihez kötődő Magyarfalva név helyett 1990. április 1. napjától visszakapta ősi **HARKA** nevét.

A MI ÓVODÁNK

Óvodánk 1951-ben kezdte meg működését, 1991 óta felújított épületben folyik a munka. A demográfiai hullámot Harkán is érzékeltük, az 1990-es években eléggé megemelkedett a gyermeklétszám, hiszen a faluban sok fiatal család építkezett. Óvodánkban 1997-ig 2 csoport működött, de az 1997/98-as tanévtől szükségessé vált egy 3. csoport létrehozása. Így lehetségessé vált, hogy a különböző életkorú gyerekek külön csoportba járhassanak, ezért a mai napig kis-, középső-, és nagycsoportban folyik a nevelőmunka.

A 3 csoportban 5 óvónő dolgozik:

Kalmárné Váraljai Andrea – óvodavezető; Leyrerné Sümege Edit / 4 órás /; Pődör Olga; Tompa Istvánné; Zvadáné Horváth Éva

Munkánkat 3 dajka segíti:

Molnár Jenőné / 4 órás /; Pete Istvánné; Wilfing Lajosné

Saját konyhánkon készül a tízórai, az ebéd és az uzsonna, ezért a gyerekek igazán finom, házas, igényeiknek leginkább megfelelő ételeket kapnak.

Óvodánk falusi óvoda lévén a természetes környezettel, a természettel szoros kapcsolattartásra törekedett mindig, megragadunk minden lehetőséget a természetben való rendszeres és sokoldalú tapasztalatszerzésre és tevékenykedésre. Ennek érdekében a gyerekeket sokat visszük sétálni, kirándulni, ősszel és tavasszal a falu környékére és messzebb is /Lővérek, erdei tornapálya, Fertő-tó, Brennberg /, télen csúszkálni, szánkózni megyünk. Nagycsoportban lehetőség nyílik úszásoktatáson való részvételre, lovaglásra, hosszabb kirándulásokra / Balaton, Őrség, Veszprém, Budapest /.

Tavaly került sor a kibővült és megszerült udvarunk felavatására és fa mászókkal, játékokkal való felszerelésére. Mindez jórészt önerőből, pályázati pénzekből valamint az óvoda dolgozóinak, a szülőknek és a község segítőkész lakóinak áldozatos munkájával, segítségével valósulhatott meg. Az udvari játékeszközök bővítését a közeljövőben tervezzük, ezzel is elősegítve a gyerekek mozgásfejlődését. Valamint kis kertet szeretnénk kialakítani, ahol a nagycsoportosok tevékenykedhetnek.

Óvodánkban jó néhány hagyomány van, amelyek színesítik az óvodások hétköznapijait illetve lehetőséget teremtenek a szülők és óvoda kapcsolatának elmélyítésére:

- születésnapok megünneplése
- szüretelés, szüreti felvonuláson való részvétel
- ősszel: terménynap megrendezése / nyílt nap barkácsolással /
- Márton-napi lampionos felvonulás
- Mikulás, karácsony megünneplése, adventi készülődés, karácsonyi vásár
- szülők bálja
- ovifarsang / nyílt nap /
- húsvét megünneplése
- majális / nyílt nap műsorokkal, kézműves foglalkozásokkal /
- évzáró, nagycsoportosok búcsúzása
- soproni kirándulások, főleg nagycsoportban / piac, vasút, könyvtár, kenyérgyár, egyetemi kiállítások stb. /

Idén tavasszal is meghirdetjük az „**egy gyerek, egy palánta**” akciót, amelynek keretében a szülők által hozott virágokkal, növényekkel szépítjük az óvoda környékét és udvarát.

Fő feladatunk a 3-7 éves gyermekek életkori és egyéni sajátosságainak szem előtt tartásával az egészséges, harmonikus személyiségfejlesztés, a sikeres iskolai beilleszkedéshez szükséges testi, szociális és szellemi érettség kialakítása. Ennek megvalósulását segíti az is, hogy a helyi általános iskolával szoros, szinte naprakész kapcsolatban vagyunk. Így adott a lehetőség, hogy a gyerekek és a leendő elsős tanító néni kölcsönösen megismerhessék egymást.

Óvodai nevelésünk a 3-7 éves gyermekek alapvető megnyilvánulási módjára a mozgásra és fő tevékenységi formájára a játékra alapozva szervezi feladatait. Tehát az óvodában nem tanítunk, hanem mozgásos, játékos tevékenységekkel fejlesztjük a gyerekek képességeit, alakítjuk ki az együttélés alapvető normáit, törekszünk az egészséges életmód és a legfontosabb szokások kialakítására. Megteszünk mindent annak érdekében, hogy az óvodai élet egészét áthassa a nyugodt, családi légkör és a családokkal való szoros együttműködés. Kiemelten fontosnak tartjuk, hogy óvodapedagógusaink nevelő-fejlesztő munkájuk során mindig vegyék figyelembe a gyermekek egyéni képességét, tehetségét, fejlődési ütemét, segítsék tehetsége kibontakozását, hátrányos helyzetéből való felzárkóztatását. Mert hiszen Margaret Martle-t idézve:

„Isten minden kis tücskének akad hely a kórusban,
Némelyik hangja mély, a másiké magas,
Megint másik hangosan ciripel a telefondróton,
És aki csak tapsolni tud, olyan is akad.”

Eddig elért eredményeinket, hagyományainkat megtartva szeretnénk munkánkat ezután is magas szakmai színvonalon végezni. Továbbra is számítunk az önkormányzat, a szülők és a község lakóinak támogatására, mert a gyerekeket úgy szeretnénk vezetni az iskola küszöbéig, hogy az új feladatokra alkalmas legyen, s közben boldog gyermekkorát megőrizhesse. Szeretettel várunk minden kedves érdeklődőt és új kisgyermeket óvodánkban:

Kalmárné Váraljai Andrea

Az alábbi **Tavaszi csodák** című dallamos, kedves természeti képekkel teletűzdelt költeményből kiérezni, hogy írója nem csak szereti a kikeletet, hanem ideje nagy részét a gyerekekkel együtt virágos pompájában tölti. Ettől függetlenül, vagy talán pont ezért olvasását a felnőtteknek is ajánljuk. Reméljük, mire ez a vers a kedves olvasó asztalára kerül, elmondhatjuk, hogy

„Gyönyörű tavaszt
hozott a szellő” (Szerk.)

TAVASZI CSODÁK

Lágy tavasz illat
lebben a légben,
víg madár illan,
libben ez égen.

Nőszírom kinyílt,
virágok hölgye,
körötte virít
a pázsit zöldje.

Napsugár csillan
a harmatcseppen,
virágok szirma
nyújtózik csendben.

Virágok hűsítő
kelyhüket tárják,
méhecskék zümmögő
táncukat járják.

Kis szírom szélén
lágy harmat gyöngye,
falevél végén
a felhő könnye.

Gyönyörű tavaszt
hozott a szellő,
jókedvet áraszt
amikor eljő.

Szép tulipán is
nyitja a kelyhét,
kis levélkéje
bontja a selymét.

Amerre nézel
új csodák várnak,
önmagad lásd meg
egy kis virágban.

Tompa Istvánné

MÁRCIUSI IFJAK avagy PETŐFI HARKÁN

A tömeg szép lassan kezdett gyülekezni. Kivétel nélkül mindenki mellén ott virított, ragyogott, kinek kabátján, vagy éppen pulóverén március 15. jelképe, a piros-fehér-zöld színű kokárda. Ahogy nőttön-nőtt az emberek áradata, egyre nagyobbá erősödött a hangzavar is. Itt hangos bekiabálások, ott suttogó, titkos közölnivalók, amott jól kivehető gesztikulálások érlelték a kitörni készülő forradalmat. Az emberek arcára szinte rá volt írva: itt és most, ha török, ha szakad, perceken belül megérkezik a tisztítóvihar, a revolúció.

Hirtelen egy kétségbeesett hang némította el a közelben zibongó emberek csoportját.

- *Hol van Petőfi?*

- *Beteg, lázas, lehet hogy nem is tud eljönni* – jött rá egyszerre a válasz.

A kérdező, aki tanárnő, így folytatta: *Jól nézünk ki! Március 15-i megemlékezés Petőfi nélkül!? Tulajdonképpen Metternich nélkül még pompás kis ünnepséget lehet összehozni, de Petőfi, vagy Táncsics nélkül szinte lehetetlen.* A gyerekek az ünnepség szereplői már a színpadon szerénykedtek, a megbeszélte helyüket keresgették, hogy végre elkezdődjön a sok-sok próba után az igazi előadás, amikor a kultúrház ajtaja halknyikorgással jelezte, hogy valaki érkezett. – *Megjöttem tanár néni,* mondta vékonyka hangján egy tizenéves kisfiú. Látótól kipirult arcocskáján és könnybe lábadt szemén látni lehetett, hogy bizony nagy ellenséggel vette fel a harcot. Igaz nem Ferenc József katonáival, de nem is kisebbel annál, hanem az influenzával.

Hála Istennek! – sóhajtott fel megkönnyebbülten, első reakcióként a tanárnő. *Megjött Petőfi* – folytatta. De a következő mondata már az aggodás szavaiból rakódott össze: *Látom fiacskám milyen beteg vagy, ha nem érzed jól magad, inkább menj haza, mert az egészséged mindennél fontosabb.* S a kis lázas, de lelkiekben erőtől duzzadó kisfiú keményen ellentmondott. *Nem! Szerepelni akarok* – és nyomatéku megigazította, megsimogatta a szíve fölött díszelgő kokárdáját.

És Petőfi ment, elszavalta a Nemzeti dalt, majd társaival kiszabadították börtönéből Táncsics Mihályt;

Most is pontosan úgy történt minden, mint oly sok éve már, március idusán.

Ez a rövid kis igaz történet szolgáljon válaszul arra a mostanában gyakran feltett kérdésre, hogy *Baj van-e fiataljaink hazaszeretetével, identitásával?*

Szabó Károly

Február – március havi ESEMÉNYEK AZ ISKOLÁBAN

- **Farsangi bálunkat** 20 jelmezbe öltözött gyermek és egy nagyon jó színvonalú és fergeteges hangulatot teremtő zenekar tette emlékezetessé
- **Csapó Flórián** 4. osztályos tanuló újabb arany éremmel gazdagította gyűjteményét judó sportágban.
- **Az iskola: szavalóverseny győztesei**
- **1 – 2. osztály:**
  - I.** helyezett: **Tautz Szilveszter** 2. osztály
  - II.** helyezett: **Kökényesi Liza** és **Kalmár Gergely** 1. osztály
  - III.** helyezett: **Bokor Zoltán** 2. osztály
- **3 – 8. osztály:**
  - I.** helyezett: **Gál József** 5. osztály
  - II.** helyezett: **Kovács Mercédesz** 4. osztály
  - III.** helyezett: **Dominek Diána** 4. osztály

- **Zrínyi Ilona matematika verseny eredménye:**
 4. osztály 268 indulóból **Takács József** 148-ik; **Molnár Dávid** 196-ik lett.
 5. osztály 334 indulóból **Tompa Balázs** 31-ik; **Gál József** 56-ik; **Jedi István** 62-ik lett
 6. osztály 280 indulóból **Szilágyi Réka** 139-ik lett.
 7. osztály 289 indulóból **Lázár István** 116-ik lett.
 8. osztály 220 indulóból **Preiner Csaba** 160-ik lett.
- Csapatversenyben az 5. osztály 19 iskola közül a 14. helyen végzett.
- **Városismereti vetélkedőn** egy csapatunk indult, 30 iskola közül bekerültek a legjobb 5 csapat közé. Végeredményben a **4. helyen végeztek.**
- **Német nyelvből** városi versenyen vettek részt a 7. osztályból közül **Lázár István**, a 8. osztályból **Gazdag Dávid**. Eredményüket a lap szerkesztéséig nem ismerjük.
- **MATÁV Kupán labdarúgásban Kalmár Gergely** a torna legjobb játékosa lett.
- **Angol szakkör** 12 tanulóval működik. Lassan hozzászoknak az angol kiejtés és írás közötti különbözőségekhez. Hamarosan befejezik az év elején választott tankönyv feldolgozását, ami szórakoztató és változatos módon adja meg a nyelvi alapismereteket.
- Jelenleg tart a **levelezős verseny** matematikából, informatikából német nyelvből, történelemből, hon- és népismeretből, magyar nyelvből. Eredményeikről a következő számban fogunk beszámolni.

Március 15-i ünnepség

Dicséretet érdemelnek a 3. és 7. osztályos, valamint az énekkaros tanulóink, akik ez évben szerepeltek a megemlékezésen. Kár, hogy a község lakosai közül kevesen voltak kíváncsiak a Szabó Károly megemlékezéséből is érezhető lelkesedéssel felkészülő és fellépő gyermekeinkre, pedig az ünnepséget azért tettük délután 5 órára, hogy azon mindenki részt vehessen.

Dr.Hargitainé Kecskés Éva

*Szabó Károly: **HAJRÁ HARKA!***

– az 55 éves egyesület története –

2. rész.: MESE a labdarúgó csapat megalakulásáról

Történetünk második része 1997-ben íródott, Pláyer György segítségével, közreműködésével, aki akkor még az egyesület alapításának egyetlen élő tanúja volt Harkán. Sajnos azóta már eltelt hat év, Gyuri bácsi nincs már közöttünk, de ezzel az írással emlékezünk rá, és az egyesületalapító társaira.

Pláyer György 1922 – ben született és 24 éves korában került családjával Harkára. Ebben az évben már létezett labdarúgó csapata a községnek, de bajnoki rendszerben még nem játszottak. Időnként összemérték erejüket a környező községek és a Határőrség csapataival.

Felszerelésük nem volt, a legkülönbözőbb színű és formájú dresszben és cipőben, de már csapat volt. Gyuri bácsi bizonyítékul egy ötven évvel ezelőtt készült fényképet mutatott az akkori labdarúgókról, akik nem is sejtették, hogy ők rakják le a mai napig is működő egyesület alapjait. Sorolta a képen láthatók nevét: Zsirai József; Kelemen (a keresztnévére nem emlékezett); Birkás József aki katonatiszt volt; Tóth Gyula hadnagy, ő volt az őrsparancsnok; Pintér József plébános; Jámbor Tamás; Pláyer József; Pláyer Ferenc; Pócza Vilmos; Bándli József; Töreki István; Berki Ferenc; Hamar Ferenc. Gyuri bácsi nem lehetett a fényképen, mert akkor ő volt a fényképész.

A csapat szereplésére első lehetőség 1948-ban volt. Ekkor került először a Sopron járási bajnokságba. Ebben az évben érkezett Harkára a magasabb osztályban szereplő Óbudai

Hajógyár együttese hírvető mérkőzésre. A csapat Harkán szállást és teljes ellátást kapott. Ellenértékként az akkori csapat egy országos sporttámogatás keretében mezeket, cipőket és egy darab labdát kapott. A sportpálya a Kecske patak jobb partján a jelenlegi Nyéki utca 139. ház mögötti réten volt.

Ebben az időben, a szomszédos osztrák Deutschkreutzi Futballklub egyszer mint edzőpartner játszott csapatunkkal. Az osztrák csapat tagjai, a határország engedélyével a Kresztúri úton léptek be Magyarországra. A mérkőzés 1 : 0 vendégsikert hozott a sógoroknak, akiket Nagy Lajos házában láttak vendégül a meccs után. A visszavágót a rá következő évben tervezték Ausztriában, amire az akkori vasfüggöny miatt 40 évet kellett még várni. 1989-ben került sorra a Deutschreutz – Magyarfalva öregfiúk mérkőzés.

A csapatoknak maguknak kellett fedezniük minden költségüket. Az utazást például kerékpárral, lovas kocsival oldották meg akkor. A mezek mosását, a cipők ápolását Pláyer Gyuri bácsi felesége, Jolán néni végezte, aki szerint a mai futballisták, fiatalok példát vehetnének tőlük összetartásból, segítőkészségből, áldozatvállalásból.

A technikai feltételek már biztosítottak voltak ahhoz, hogy a csapat a bajnokságban részt vegyen, csak éppen még neve nem volt. Hosszas töprengés és javaslat után a csapat felvette a Magyarfalvi EPOSZ Sportegyesület (röviden: MESE) nevet. Ez maradt hosszú időn keresztül, a rövidítés került a mezekre is. (Az EPOSZ: *Egyesült Paraszt-Ijásági Országos Szövetsége rövidítése*) A csapat legtöbbször a tabella első felében foglalt helyet, sőt egyszer bajnokságot is nyertek, de felsőbb osztályban anyagi okok miatt nem tudták vállalni a szereplést.

A csapat csak néhány évig volt együtt, kitartásukról, akaraterejükéről csak egyetlen példa: Sopronpuszta együttesét 4 : 0-ra verték meg, Tőreki István a mérkőzés hevében megsérült, mégis tovább folytatta a játékot. Sántikálva játszott tovább, sőt még egy gólt is rúgott. Csak miután orvos látta a sérülését, derült ki, hogy inszalag szakadása volt. Ezzel a sérüléssel véget is ért labdarúgó pályafutása, többet focista, nem léphetett a zöld gyepre.

Az 1970-es évek elején a focistáink még láthattak az öltözőben egy MESE feliratos labdarúgó mezt. Mi lett vele? Talán törlóruhaként, vagy felmosórongyként végezte jobbra érdemes pályafutását, nem tudjuk, de talán nem is ez a lényeg, sokkal inkább az, hogy a MESE mégis megmaradt és mi tudjuk, hogy ezt valójában nem volt mese.

HÚSVÉTI LOCSOLÓ VERSEK

Szabó Károly gyűjteményéből

Kisebbeknek

Piros szemű, fehér nyuszt láttam,
Odakint a zöldellő határban.
Kergettem, de nem tudtam megfogni,
Úgy elfutott, szabad-e locsolni?

Nagyobbaknak

Húsvét hétfő reggelén locsolkodni jöttünk.
Erre a szép napra, egy verset is költöttünk
Sajnos időnk nem maradt szépen megtanulni,
De egy sorát tudjuk még: szabad-e locsolni?

Még nagyobbaknak

Megöntözlek kölnivízzel, hogy el ne hervadj kisleány!
Legyél olyan szép és üde, mint májusban a tulipán.
Nem kérek és piros tojást, ajándékul is csak téged;
Ne hagyd, hogy más ne maradjon utánad, csak bús emléked.

A friss kölni illatában megbabonáz két szemed,
Locsolkodni jöttem hozzád, így bátorságom elveszed.
Jó lenne ha minden hétre, vagy egy húsvéthétfő esne,
Hét naponként azt se bánám, ha a bátorságom veszne.

TISZTELET A VÉRADÓKNAK

A legutóbbi véradás kapcsán szeretnék felidézni egy immár négy hónapja átélt élményemet. 2002. november 27-én Harka község önkormányzata nevében, megbízásból részt vettem az OVSZ Soproni Területi Vérellátó Intézete által rendezett „VÉRADÓK NAPJA” területi ünnepségén. A rendezvény helyén leültem a meghívottaknak fenntartott egyik székre. Nem vettem észre, hogy a hátam mögötti sorban utánam érkezett és szerényen helyet foglalt **Keller Imréné** akit személy szerint hívtak meg.

Az ünnepség nagyon megható volt, melyről Dr.Petró Olívia az OVSZ Területi Vérellátó vezető főorvosa, szívhez szóló előadásával is hozzájárult. Néhány konkrét példával is érzékeltette, hogy mekkora segítséget adtak azok, akik vérükkel életet mentettek meg. Szavaival élve, nincs a világon még egy olyan gyógyszer, vagy bármi segítség a rászorulóknak, mint valakinek sokszor csupán néhány csepp vére. Az az egészséges ember, aki vért ad önzetlenül, nem tudja azt, hogy azzal kinek fog segíteni, és arra nem is gondol, hogy egyszer esetleg ő fog mások vérére szorulni. Pedig az élet sajnos kiszámíthatatlan, és bizony bármelyikünk kerülhet –ha eddig még nem is került- ilyen helyzetbe.

Az ünnepségen a többszörös véradók, a véradás szervezői, valamint azok a települések, ahonnan a legtöbbet adtak vért, kitüntetésben, elismerésben részesültek.

Községünkben kitüntetésben részesült **Kapitány Csaba**, aki 30-szoros véradó, **Iglói Imre** 20-szoros véradó és **Keller Imréné** szervező, és **Harka község**, mint ahonnan a lakosság lélekszámához viszonyítva sok a véradó. A község nevében egy dísz vázát, emlék plakettet és egy emléklapot vehettem át.

Harkáról eddig mintegy 240-en adtak vért az elmúlt években. Köszönet érte valamennyiüknek. Ez mindenképp előtt **Keller Imréné** szervező munkáját dicséri, természetesen a véradók mellett, akik közül szeretném kiemelni a véradók napja alkalmából kitüntetettek közül **Kiss Ferencet**, aki 50-szer, **Oltayán Mihályt**, aki 40-szer, **Szűcs Csabát**, aki 30-szor, **id.Tőreki Istvánt**, aki 30-szor volt véradó.

Végül ne feledkezzünk meg azokról sem, akik már sajnos nem lehetnek közöttünk:

Kiss László; Nagy Pál; Pócza Imre; Taschner Ferenc; Taschner Vince.

Az ünnepség után a Harkára vezető úton ismertem meg igazán azt az asszonyt, **Keller Imréné**t, akivel ugyan már találkozásunk alkalmával köszöntöttük egymást, de közösségért végzett munkájáról akkor hallottam először, amikor átélt élményeiről mesélt. Lelkendezve mesélte a sikeres szervezéseket, a buktatókat és sorolta azokat a neveket, akik nélkül az ő munkája sem lett volna eredményes. A kitüntetéséhez ez úton is gratulálunk és köszönjük eddigi munkáját. Kérjük, hogy ezt a tevékenységét a jövőben is hasonló lelkesedéssel végezze, melyhez erőt és jó egészséget kívánunk.

Dr.Hargitai László

KALENDÁRIUM – PROGRAMOK

ÁPRILIS

A hónap elnevezése Venus istenasszonynak a melléknevéből az *"aprilis"* szóból ered, melynek alapja a latin *"aperire"* megnyitni ige. A néphagyomány Szent György havának, vagy Tavasz hónapjának is nevezi.

Április 1. A **bolondok napjának** is nevezik. Eredetire sokféle magyarázat van. Nálunk a diákság terjesztette beugrató tréfák, nyugati eredetűek. Például német földön április elseje az "elébolondítás napja", mivel 1538-ban erre a napra valutarendezést hirdettek, ami elmaradt. A spekulánsok pórul jártak, s ez által köznevetség tárgyai lettek, azaz elbolondították őket.

Április 5. Vince napja. A közhiedelem szerint *"ha megcsordul a Vince, tele lesz a pince"*.

Április 11. A költészet napja. József Attila születésnapjának (1905. április 11.) tiszteletére.

Április 12. Gyula napja. Az ősmagyaroknál a tényleges uralkodói tisztséget a Gyula méltóság töltötte be. A honfoglalás körüli időben alakult át személynévvé.

Április 14. Tibor napja. A hagyomány úgy tudja, ezen a napon szólal meg a kakukk, ha ilyenkor már szép zöld a vetés.